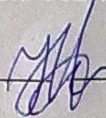

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Менеджменту» (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 М. Д. Кошовий

« 31 » серпня 2021 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ
(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 15 Автоматизація та приладобудування

Спеціальності: 152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка

Освітні програми: Інтелектуальні інформаційні вимірювальні системи

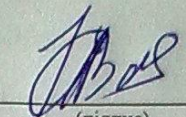
Форма навчання: денна, дистанційна, заочна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

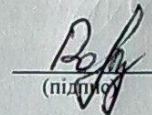
Розробник: Камнева А.В., к.е.н., доцент кафедри 602
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.т.н., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Ю.О. Романенков
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студ. ради Б'єлан Дмитро
(підпис)

Д.О. Воробієнко
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Камнева Анастасія Володимирівна, к.е.н.
З 2012 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Менеджмент;
 - Бізнес-аналітика;
 - Організація та управління виробництвом;
 - Теорія і практика бізнес-планування;
 - Основи бізнес-комунікацій та ін.
- Напрями наукових досліджень:
- тенденції розвитку менеджменту підприємств;
 - процеси диверсифікації продукції та послуг підприємств в умовах невизначеності зовнішнього середовища;
 - розвиток і управління туризмом.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2 семестр.

Обсяг дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), у тому числі аудиторних – 32 годин, самостійної роботи здобувачів – 58 годин.

Форми здобуття освіти - денна, дистанційна, заочна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Знання з Менеджменту, базові знання, набуті під час опанування таких дисциплін, як Економічна теорія, Економіка, Основи підприємницької діяльності..

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Економіка якості, Менеджмент якості і елементи системи управління якості, Аналіз господарської діяльності.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Формування знань про сучасну організацію робіт на виробництві, управління виробничими процесами на підприємствах, проектування робіт та складання звітності, нормування та оплати праці.

Завдання

Формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок з організації та управління виробництвом.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності:**
загальні:

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності, аудиторів органів сертифікації).
- Здатність до самостійного освоєння нових методів дослідження, зміни наукового й науково-виробничого профілю своєї діяльності.
- Здатність керувати проектами, організовувати командну роботу, проявляти ініціативу з удосконалення діяльності.

спеціальні (фахові):

- Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання:**

- Знання і розуміння основних понять метрології, теорії вимірювань, математичного та комп'ютерного моделювання, сучасних методів обробки та оцінювання точності вимірювального експерименту, стандартизації та оцінювання відповідності на рівні, необхідному для досягнення інших результатів програми, в тому числі певна обізнаність в останніх досягненнях
- Знання складу, змісту і способів розробки методичної і нормативної документації, що стосується метрологічної діяльності в Україні та в міжнародній практиці
- Знання алгоритмів і схем проведення калібрування, повірки, перевірки відповідності як інформаційно-вимірювальних систем в цілому, так і окремих її елементів
- Знання основних принципів реалізації метрологічної діяльності на різних етапах життєвого циклу інформаційно-вимірювальних систем та їх окремих модулів

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. «Організація виробничого процесу та типи виробництва»

ТЕМА 1. Виробничий процес і принципи його організації

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.
- Практичне заняття: «Виробничий процес і принципи його організації».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Поняття про виробничий процес виготовлення виробу. Класифікація процесів. Види і стадії виробничих процесів. Поняття про виробничу операцію. Принципи організації виробничих процесів, поняття про раціональний процес. Показники рівня організації виробничого процесу. Визначення і розрахунок основних показників рівня організації виробничого процесу.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 3 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 2. Організація виробництва в часі

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.
- Практичне заняття: «Основи організації виробництва в часі (послідовний, паралельний, послідовно-паралельний види руху)».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Виробничий цикл: поняття, структура, тривалість. Графіки ходу робіт: види, правила побудови. Аналітичний і графічний розрахунок тривалості циклу виготовлення виробів для різних видів руху партій виробів: послідовного, паралельного, паралельно-послідовного.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 3. Сітьове планування

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.
- Практичне заняття: «Сітьове планування».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Поняття сітьової моделі. Побудова сіткового графіка, лінійної карти та графіка завантаження. Розрахунок строків здійснення події, резервів часу, коефіцієнт напруженості роботи. Визначення критичного путі.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 4. Виробнича структура підприємства

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

Практичне заняття: «Виробнича структура підприємства».

- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Виробнича структура підприємства. Внутрішньозаводська спеціалізація: види спеціалізації цехів і ділянок, їхньої особливості й умови застосування. Фактори, що визначають виробничу структуру підприємства. Принципи організації виробничого процесу у просторі.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 5. Типи виробництва

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.
- Практичне заняття: «Типи виробництва».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Типи виробництв (одиничне, серійне й масове) їх особливості і техніко-економічні характеристики. Визначення типу виробництва виробничих ділянок, цехів та підприємства в цілому. Оптимізаційні задачі організації виробництва. Цілі та методи оптимізації.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години
Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.

Підготовка до модульного контролю.

Змістовий модуль 2. «Планування та управління виробництвом, нормування праці»

ТЕМА 6. Організація потокового виробництва

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.
- Практичне заняття: «Організація потокового виробництва».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Потокове виробництво. Проектування одно-предметних поточкових ліній. Поняття про такт і ритм поточної лінії. Синхронізація операцій виробничого процесу. Класифікація поточкових ліній. Проектування і розрахунки одно-предметних поточкових ліній (склад організаційних параметрів, методика їх, розрахунку). Особливості проектування й розрахунку параметрів багатопредметних поточкових ліній. Достоїнства й недоліки поточкового виробництва.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 7. Міжцехове та цехове планування й управління

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.
- Практичне заняття: «Міжцехове та цехове планування й управління».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Міжцехове оперативне планування. Об'єкти міжцехового оперативного планування. Розрахунки випередження в задачі продукції. Заділи. Системи міжцехового планування. Внутрішньо цехове оперативне планування. Змінно-добове планування. Нарядна та безнарядна системи планування.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 8. Організація допоміжного й обслуговуючого виробництва

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.
- Практичне заняття: «Організація допоміжного й обслуговуючого виробництва».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Організація транспортного господарства. Організація інструментального господарства. Організація енергетичного господарства. Організація ремонтного господарства підприємства.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 9. Нормування праці

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.
- Практичне заняття: «Нормування праці».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Класифікація трудових норм. Зміст робіт із нормування праці. Класифікація трудових норм: по змісту, по методу обґрунтування, по сфері застосування, по періоду дії, по ступеню деталізації. Класифікація витрат робочого часу. Класифікація витрат робочого часу для цілей нормування. Склад технічно обґрунтованої норми часу. Методи визначення трудових норм. Аналітично-дослідницькі методи нормування: хронометраж і фотографія робочого часу. Визначення трудових норм із використанням аналітично-розрахункового і розрахунково-порівняльного методу.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

ТЕМА 10. Логістичні системи управління виробництвом

- Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.
- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.
- Практичне заняття: «Логістичні системи управління виробництвом».
- Обов'язкові предмети та засоби: проектор.

Основні поняття логістики. Основні логістичні стратегії: «витягування» (pull) та «виштовхування» (push-стратегії). Логістичні системи.

- Обсяг самостійної роботи здобувача: 5 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання не передбачено навчальним планом.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних робіт, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів з навчальною літературою та інтернет-ресурсами.

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Тестовий контроль проводиться в письмовій формі на практичних заняттях по закінченні кожного із змістових модулів.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання заліку.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Змістовний модуль 1			
Виконання практичних робіт	0...3	7	0...21
Робота на лекціях	0...1	4	0...4
Модульний контроль	0...30	1	0...30
Змістовний модуль 2			
Виконання практичних робіт	0...1	8	0...8
Робота на лекціях	0...1	7	0...7
Модульний контроль	0...30	1	0...30
Усього за семестр			0...100

На практичних та лекційних заняттях оцінюється участь в обговоренні ситуацій та виконання завдань.

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з двох питань. За відповідь на кожне питання студент максимально може отримати 50 балів.

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Виконати та захистити не менше половини практичних робіт. Знати класифікацію виробничих процесів, виробничу структуру машинобудівного підприємства, види спеціалізації цехів і дільниць; методи організації виробничого процесу в просторі та в часі, типи виробництва, види трудових норм.

Добре (75 - 89). Твердо засвоїти мінімум знань, виконати усі практичні завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Знати класифікацію виробничих процесів, виробничу структуру машинобудівного підприємства, види спеціалізації цехів і дільниць; методи організації виробничого процесу в просторі та в часі; методи сітьового планування та управління, типи виробництв (характеристики та методи визначення); методи організації потокового виробництва та розрахунку поточкових ліній; зміст та алгоритм міжцехового та внутрішньо

цехового оперативного планування; види трудових норм та методи нормування праці.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати одержанні знання.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Політика академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

11. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри <https://education.khai.edu/departament/602>
2. Зеленков А.В., Момот В.М., Прончаков Ю.Л. Марченко Н.І. Організація й управління виробництвом /—Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2019.—72 с.
3. Офіційний сайт Держкомстату України <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>
5. Закон України «Про підприємництво» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-12>

12. Рекомендована література

Базова

1. Васильков В.Г., Василькова Н.В. Організація і управління процесами виробництва: навч. Посібник. –К.: КНЕУ, 2011. -503с.
2. Гриньова, В. М. Організація виробництва: підручник / В. М. Гриньова, М.М.Салун. – Київ : Знання, 2011. – 582 с.
3. Онищенко В. О. Організація виробництва : навч. посібн. / В. О. Онищенко, О. В. Редкін, А. С. Старовірець та ін. – К. : Лібра, 2011. – 336 с.

Допоміжна

1. Разработка моделей СПУ в курсовом и дипломном проектировании: Учеб.пособие / О.М.Пархоменко, Л.Н.Голованова, В.Н.Голованов и др. – Харьков: Харьк. авиац. ин-т. –1987.
2. Сборник задач по курсу “Организация машиностроительного предприятия” / О.М.Пархоменко, Л.Н.Голованова, В.Д.Кравченко и др. - Харьков: Харьк. авиац. ин-т. –1992.
3. Нормирование труда / Пархоменко О.М., Осиевский А.Г., Голованов В.Н., Лысенко А.И. – Харьков: Харьк. авиац. ин-т, 1993.
4. Плоткін Я.Д., Якушкевич О.К. Організація і планування виробництва на машинобудівному підприємстві: Навч. видання. – Львів: Світ, 1996.
5. Управление машиностроительным предприятием: функции, организационная структура, кадры / О.М.Пархоменко, А.Г.Осиевский. - Учеб.пособие. - Харьков: Нац. аэрокосмический ун-т “Харьк. авиац. ин-т”, 2000.

ДОДАТОК

Перелік галузей знань, спеціальностей та освітніх програм, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини

Спеціальності: 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини

Освітні програми: Економіка підприємства, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Логістика, Управління проектами, Маркетинг, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Публічне управління та адміністрування, Міжнародна економіка